

-SĪKIE PARĀDI

Īss ieskats sīko parādu lietas
izskatīšanas kārtībā

IEDZĪVOTĀJU KONSULTĀCIJU BIROJS

bezmaksas, konfidenciāli un **objektīvi**

SĪKIE PARĀDI

Sīko parādu procedūru miertiesā var izmantot juridiska vai fiziska persona, kas uzskata, ka cita juridiska vai fiziska persona viņam ir parādā naudu un visas citas iespējas atgūt to ir cietušas neveiksmi. Ierobežojums ir £10 000, prasības pēc lielākām summām ir jāiesniedz Karaliskajā tiesā.

Ir vērts apsvērt, vai puse, kura ir parādā naudu, varēs atļauties samaksāt parādu, jo, pat prasītājam labvēlīgs spriedums var nevainagoties ar gaidītā parāda izmaksu.

Ir svarīgi pienācīgi sagatavoties un saprast, kāda ir lietas izskatīšanas kārtība. Kaut gan tā ir tiesas procedūra, tā ir paredzēta personām, lai tās spētu pārstāvēt pašas sevi, bez juridiskas pārstāvības nepieciešamības. Gadījumā, ja lietā tomēr tiek nodarbināts advokāts, ar to saistītās izmaksas nevar pieprasīt atmaksāt otram pusei.

1. **Prasītājam** (jeb kreditoram) ir jādodas uz VM Šerifa biroju Karaliskajā Tiesas namā, lai saņemtu pavēsti, izsniegtu atbildētājam (personai, kas, kā apgalvojat, ir parādā naudu), lai tā ierastos tiesā. Prasītājam jāsamaksā pavēstes, tiesas un parāda piedziņas nodevas. Pārliedzinieties, ka izmantojat pareizo fiziskās vai juridiskās personas pilno vārdu un uzvārdu vai nosaukumu.

Ja, pēc prasītāja lūguma, piespriež **atmaksāt arī izmaksas**, tas nozīmē, ka prasītājs ir tiesīgs piedzīt no atbildētāja (jeb debitora) tās nodevas, kuras prasītājs ir samaksājis, ierosinot lietu.

Ir svarīgi prasītājam paturēt prātā šīs nodevas, kas viņam ir jāsamaksā. Īpaši jāņem vērā tas, ka tiesas nodevas pieaug līdz **£127 stundā**, ja tiesā izskata apstrīdētu lietu.

Ja lietu pārceļ un/vai apstrīd, prasītājs saņem papildu rēķinu no izpildvaras iestādes - *Greffes*, **papildus** pamata nodevām, ko prasītājam ir jāsamaksā pirms pirmās tiesas sēdes.

2. **Atbildētājam** ir jāpatur prātā - ja spriedums viņam ir piespriests **ar izmaksām**, tad viņam jāsamaksā prasītājam arī pavēstes, tiesas un

parāda piedziņas nodevas, ko prasītājam bija jāmaksā, papildus sprieduma parādam (summai, ko tiesa piespriež atbildētājam atlīdzināt prasītāja labā). Ja prasība tiek apstrīdēta, tiesas nodevas var palielināties līdz **£127 stundā**.

3. **Šerifam** būs nepieciešami galīgā rēķina 2 eksemplāri, kā arī rēķins vai vēstule, kurā lūdzat izdarīt maksājumu, tajā skaitā atbildētāja pilns vārds, uzvārds un adrese. Ja prasība ir pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību, pārliedzieties, vai ir minēta uzņēmuma juridiskā adrese.

4. **Pirmā tiesas sēde** Samaksājot attiecīgo pavēstes nodevu (sk.zemāk), tiks noteikts pirmās tiesas sēdes datums. Ja maksājums ir saņemts vai nokārtots pirms šī datuma, informējiet par to Šerifu. Pretējā gadījumā prasītājam ir jāapmeklē Šerifa birojs no plkst. 14.00-14.15 un jāsamaksā tiesas nodeva pirms došanās uz mīrtiesu plkst. 14.30. Pirmā tiesas sēde notiek, lai noteiktu, vai pastāv strīds un, ja tā, tad nosaka datumu, kad notiks pušu uzklauššana, tādēļ paņemiet līdzi dienasgrāmatu-plānotāju un iepriekš pārliedzieties arī par jūsu liecinieku pieejamību. Ne liecinieku, ne detalizētu liecību pirmajā sēdē nebūs.

5. **Spriedumu** automātiski piešķir pret atbildētāju, kurš atzīst prasību, vai, kurš neierodas uz tiesas sēdi, un tas var ietvert ierobežotas izmaksas, ja pieprasīts, piemēram, atlīdzināt tiesas un Šerifa nodevas (varbūt - ar procentiem), bet - ne par advokāta vai maksas tulka pakalpojumiem.

Nodevas par tiesas pavēstes izsniegšanu: (Saņēmējs - VM Seržants)

Nodeva mainās, atkarībā no prasības lieluma, sekojoši:

Prasības summa	Pavēstes nodeva	Tiesas nodeva
		(maksājama par stundu vai stundas daļu)
Maksimums £10,000	£60	£127
Algas aresta pavēste	£60	£60
Cits	£60	£60

Prasītājam (un atbildētājam) ir jāievēro, ka, iespējams, būs jāmaksā papildu nodevas, ja lieta tiek pārcelta, vai, ja atbildētājs apstrīd prasību vai iebilst pret pieteikumu un ir nepieciešama apstrīdētās lietas tiesas sēde.

Sēdes pārceļšanas nodeva: Nodeva £33 ir jāsamaksā Greffē ne vēlāk, kā plkst.14.15 ceturtdien pēcpusdienā, kad lieta ir pārcelta. Ja lieta tiek pārcelta vairāk, nekā vienu reizi, pārceļšanas nodeva £33 ir jāmaksā par katru reizi.

Ja atbildētājs apstrīd prasību, lieta tiek pārcelta uz noteiktu datumu iztiesāšanai. Iztiesāšanā abām pusēm tiesā ir jāierodas ar visiem dokumentiem un lieciniekiem.

Apstrīdētas lietas tiesas sēdes nodeva: Ja lieta tiek pārcelta uz noteiktu datumu, lai to izskatītu apstrīdētas lietas tiesas sēdē, sēdes maksu neiekasē, bet tiesas nodevas jāmaksā, pamatojoties uz (a) pieprasītās summas lielumu un (b) iesaistīto tiesas laiku. Nodevas ir šādas:

Prasības summa	Tiesas nodeva
	(maksājama par stundu vai stundas daļu)
Maksimums £10,000	£127
Algas aresta pavēste	£60
Cits	£60

Prasītājam tiks nosūtīts rēķins no Greffes par šīm papildus nodevām apstrīdētas lietas tiesas sēdei.

GALĪGĀS (APSTRĪDĒTAS LIETAS) TIESAS SĒDES KĀRTĪBA

Bieži vien abas puses pārstāv pašas sevi, tādēļ ir **ļoti svarīgi sagatavot savas liecības pirms ierašanās** tiesas sēdē. Tā varētu būt notikumu laika skala, vēstuļu vai rēķinu kopijas vai kaut kas cits, kas pierāda jūsu puses prasību.

Visu dokumentu kopijas jāiesniedz gan tiesā, gan otram pusei 7 dienas pirms ierašanās tiesas sēdē. Pretējā gadījumā pastāv risks, ka būs nepieciešams maksāt par dokumentu kopēšanu vai pat tiesas sēdes pārlikšanu sakarā ar kavēšanos.

Nodrošiniet, ka visi attiecīgie liecinieki ir klātesoši - ja tas ir nepieciešams, Greffē var izsniegt tiesas pavēsti. Saplānojiet, kādus jautājumus jums būs nepieciešams uzdot otram pusei un viņu lieciniekiem, lai palīdzētu pierādīt savu lietu.

Tiesas sēdē jūs drīkst pārstāvēt advokāts (uz jūsu rēķina un ar mirtiesneša atļauju) vai draugs (kas klusi jūs konsultē). Ja esat paredzējis šim nolūkam nodarbināt advokātu, būtu saprātīgi ar viņu vienoties par stundu likmi pirms tiesvedības sākšanās.

Lietu pierāda prasītājs, balstoties uz varbūtībām. Prasītājs sāk un iesniedz savus pierādījumus. Atbildētājs tad var uzdot jautājumus, pratīnot lieciniekus. Šis nav īstais laiks atbildētājam klāstīt savu versiju, to viņš var izdarīt vēlāk.

Tad nāk atbildētāja kārta izklāstīt savu versiju un piesaukt jebkādas lieciniekus. Prasītājs tad nopratina lieciniekus. Noslēgumā atbildētājs rezumē, kam seko prasītāja galīgais vārds. Tad mirtiesnesis izdod **lēmumu**.

Apelācijas procedūra: Apelācijas sūdzību par nepareizu spriedumu var iesniegt Karaliskajai tiesai septiņu dienu laikā, izmantojot rakstisku paziņojuma veidlapu no Greffes, lai gan - tad radīsies papildu izmaksas, tostarp izmaksas par tiesas sēdes stenogrammu.

Liecinieka izmaksas: Jebkurai no pusēm civilprocesā var uzlikt par pienākumu izmaksāt liecinieka izmaksas līdz £90 par katru pusi dienas, ko jebkura persona (tai skaitā - otras puses persona) ir pavadījusi, ierodoties tiesā, lai sniegtu liecību.

Atbrīvojums no tiesas nodevām: Jebkura persona, kam jāmaksā tiesas nodevas, var lūgt mirtiesu samazināt nodevas lielumu, kas viņam ir jāsamaksā. Tas ir jādara tajā tiesas sēdē, kurā tiek pasludināts spriedums.

PARĀDA PIEDZINA

Tad, kad tiesa ir pasludinājusi lietā spriedumu par labu prasītājam, **viņam no Greffes ir jāizņem tiesas akts** - sertifikāts, kas apliecina ziņas par spriedumu.

Ja atbildētājs nesamaksā naudu, prasītājs var uzdot **VM Šerifam**, kā izpildvaras pārstāvim tiesā, piedzīt naudas samaksu no atbildētāja. Šerifs tad sagatavo protokolu, kas var novest pie mantas aresta, lai atgūtu parāda naudu, vai, ja atbildētājs ir nodarbināts - algas aresta.

VM Šerifa protokola nodeva:	
Prasības summa	Šerifa nodeva
Ne vairāk, kā £1,000	£49
Vairāk, nekā £1,000, bet ne vairāk, kā £2,500	£72
Vairāk, nekā £2,500, bet ne vairāk, kā £5,000	£82
Vairāk, nekā £5,000 (maksimums ir £10,000)	£93 (kas palielinās, ja uzliek īpašumam)
Algas aresta nodeva:	
Vēstule algas arestam	£33 (plus 5% no summas)
Algas aresta aplikšana	£33 (plus 5% no summas)

PAPILDU INFORMĀCIJA

Dažas nepilnības un problēmas ir neizbēgamas, bet no dažām var izvairīties. Lūdzu, ņemiet vērā turpmākās darbības, lai ikvienam novērstu neērtības.

1. Tiesas sēdē parasti kā atsauci izmanto dokumentus (t.i., vēstules, rēķinus, pavadzīmes u.c.). Lai nav lieki jātērē laiks, lūdzu, ierodieties uz tiesas sēdi ar to oriģināliem un trīs kopiju eksemplāriem!
2. Ja vēlaties pierādīt otras puses sarunu, piemēram, ar jūsu dzīvesbiedri, sekretāri vai darba kolēģi, šai personai ir jābūt tiesā kā lieciniekam, lai sniegtu liecību.
3. Tikai retos gadījumos ir iespējams pārlīkt tiesas sēdi, kas jau ir bijusi noteikta konkrētā datumā, ja vien otra puse tam piekrīt.
4. Ja kā pierādījums tiek sniegtas fotogrāfijas, jāiesniedz arī to kopijas un arī fotogrāfam nepieciešams ierasties tiesā.
5. Jebkurš pieprasījums par izmaksām ir jāveic tiesas sēdes laikā.

Rokasgrāmata ar izsmeļošu informāciju ir pieejama tiesā.

Vispārējā atruna

Šī bukleta mērķis ir sniegt vispārīgus norādījumus. Lai gan tiek uzskatīts, ka tas ir precīzs un aktuāls, tas tomēr nav autoritatīvs un nerada tiesiskas sekas. Nekādas garantijas netiek dotas par to, ka teksts ir bez kļūdām un izlaidumiem, un nekāda atbildība netiek akceptēta par jebkādiem zaudējumiem, kas varētu izrietēt no tā izmantošanas. Šī bukleta lietotāji tiek mudināti pielietot savu uzmanību un piesardzību saistībā ar informāciju, kas ietverta šajā bukletā un iegūt attiecīgu profesionālo konsultāciju.

24 22 66

- tas ir mūsu numurs

**Bezmaksas, konfidenciālas un objektīvas konsultācijas
par:**

Laulāto atšķiršanu vai laulības šķiršanu

Nodarbinātības jautājumiem

Mājokļu un īres līgumiem

Gērnsijas testamentiem

Krāpšanos

Pamātes/patēva adopcijas procesu

Parādu sloga samazināšanu

...un daudz ko citu

Bridge Avenue The Bridge St Sampson Guernsey GY2 4QS

Atvērts pirmdienās, otrdienās un ceturtdienās no 9:30 līdz 16:00
trešdienās no 9:30 līdz 18:30
piektdienās no 9:30 līdz 12:30

2019 janvāris